

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอ ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ด้านการรับรู้ในวิชาชีพพยาบาล
2. สภาพแวดล้อมในสถาบัน
3. การฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การรับรู้ในวิชาชีพการพยาบาล

1.1 ทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory)

การรับรู้ถือว่าเป็นกระบวนการจิตวิทยาพื้นฐานของบุคคล เพราะถ้าปราศจากซึ่งการรับรู้แล้ว บุคคลจะไม่สามารถมีความจำ ความคิด หรือการเรียนรู้ การรับรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นขั้นตอนดังนี้ บุคคลรับพลังงานจากสิ่งเร้า ซึ่งจะเร้าประสาทสัมผัส ประสาทสัมผัสจะเข้ารหัสพลังงานนั้น ผ่านมาทางเส้นประสาท และเส้นประสาทจะส่งข้อมูลต่อไปยังสมอง ซึ่งขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ จะเป็นการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้า นั้น ๆ ในกระบวนการนี้ ความใส่ใจ (Attention) ของบุคคล จะแสดงถึงความรู้สึกในด้านรูปร่าง เสียง ความรู้สึก รส และกลิ่น (Lindzcy, Hall and Thomson, 1975:90-135 อ้างใน ประภา เพ็ญสุวรรณ, 2534:33)

1.2 การรับรู้ค่านิยมของบุคคลต่อวิชาชีพการพยาบาล

กินซ์เบิร์ก (Ginzberg, 1951 อ้างใน ไพบุลย์ ใจชอบธรรม, 2532:21-22) ได้ศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ พบว่า เด็กวัยรุ่นอายุ 15-16 ปี เป็นช่วงที่เด็กได้ตระหนักถึงค่านิยมของตนเอง และสังเกตว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเขา สิ่งที่เขาต้องการคือ เงิน เกียรติ หรือโอกาสในการแสดงความคิดเห็น สร้างสรรค์ ค่านิยมต่าง ๆ เหล่านี้ สัมพันธ์กับการเลือกวิชาชีพของเขาในช่วงนี้ เด็กจะเริ่มพิจารณาข้อเท็จจริง และตัดสินใจได้เหมาะสมยิ่งขึ้น ค่านิยมของบุคคลต่อวิชาชีพ ยังหมายถึง การให้คุณค่าของวิชาชีพ ดังเช่น สตีล และฮาร์มอน (Steel and Harmon อ้างใน รัตนา ทองสวัสดิ์, 2532:37) อธิบายถึง การให้คุณค่าแก่วิชาชีพการพยาบาลของบุคคลผู้เลือกเรียนว่า เกิดจากการประเมินคุณค่า สรุปได้ดังนี้

1. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์
2. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่อง
3. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่มีความเป็นอิสระ และเป็นตัวของตัวเอง
4. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่มีความสง่างามของเครื่องแบบ
5. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่มีสัมผัสกับชีวิต ความทุกข์ทรมานจากความเจ็บป่วย และความตาย อันเป็นสัจธรรมของชีวิตมนุษย์
6. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์ และนำไปสู่ความพึงพอใจในความสำเร็จของตน
7. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่มีรายได้นั่นคง
8. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่ไม่ต้องแข่งขันในการหางานทำเนื่องจากเป็นที่ต้องการ
9. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่บุคคลในครอบครัวสืบทอดกันมา
10. อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ช่วยดูแลตนเองให้มีสุขภาพแข็งแรง และสามารถให้การดูแลแก่บุคคลในครอบครัวได้
11. อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากแพทย์ ปฏิบัติงานร่วมกับแพทย์และอาจจะรวมไปถึงการได้มีโอกาสเลือกแพทย์เป็นผู้สมรส
12. อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง ต่อการดูแลช่วยเหลือผู้เจ็บป่วย

2. สภาพแวดล้อมในสถาบัน

2.1 ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถาบัน

ตามประกาศของทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งกำหนดเกณฑ์การจัดตั้งและบริหารสถาบันการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ณ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2527 เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถาบันไว้ดังนี้ (ศศิธร จิตตพุทธิ, 2539)

2.1.1 อาคารสถานที่ ประกอบด้วยห้องบรรยาย ห้องประชุมกลุ่ม ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์และทางจุลชีววะ ห้องปฏิบัติการพยาบาล ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องสมุด ห้องกิจกรรมนักศึกษา ห้องอาหาร ห้องสุขา และระเบียบทางสัญจร

2.1.2 หอพักนักศึกษา ประกอบด้วย ห้องพักนักศึกษา ห้องพักผ่อน สนามกีฬา ห้องปฐมพยาบาล ห้องอ่านหนังสือ ห้องรับแขก และห้องพักอาจารย์ผู้ปกครอง

2.1.3 ห้องทำงานในอาคารเรียน ประกอบด้วย ห้องทำงานผู้บริหาร ห้องทำงานอาจารย์ ห้องธุรการ ห้องประชุมคณาจารย์ ห้องแนะแนวให้คำปรึกษา ห้องบริการการศึกษา และห้องสารบรรณ

2.2 ปัจจัยของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียน

สภาพแวดล้อมในสถาบัน มีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อการเรียนให้ประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว ทั้งสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมด้านหอพักนักศึกษา ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล คุณสมบัติอาจารย์ และกฎระเบียบหรือข้อบังคับ สามารถอธิบายรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้ (จิราภรณ์ มั่นสุข, 2538)

2.2.1 สภาพแวดล้อมด้านกายภาพหรือสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่อำนวยความสะดวกในการเรียน ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมด้านวัตถุ ได้แก่ ห้องเรียน การถ่ายเทอากาศ ความสะอาด เสียงรบกวน แสงสว่าง อุณหภูมิ และไสคัทสนูปกรณ ซึ่งการจัดสภาพห้องเรียนต้องคำนึงถึงลักษณะการเรียนการสอน และวิธีการสอน โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้ โต๊ะ เก้าอี้ ให้สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายหรือสะดวกในการปรับปรุงลักษณะภายในห้องเรียน เสียงที่ใช้ในขณะสอน ควรให้ได้ยินอย่างทั่วถึงและไม่มีเสียงสะท้อน แสงสว่างภายในห้องเรียน ควรได้รับอย่างเพียงพอ ทัวถึง ทั้งแสงจากธรรมชาติ และแสงจากหลอดไฟ การติดตั้งหน้าต่าง ควรให้ถูกทิศทางลม เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของอากาศที่ดี ถ้าสามารถติดตั้งเครื่องปรับอากาศ จะช่วยให้บรรยากาศของการเรียนการสอนดีขึ้น อุปกรณ์ไสคัทสนูปกรณ ควรเลือกใช้และติดตั้งอุปกรณ์ในที่ที่เหมาะสม นักศึกษาเห็นอย่างทัวถึง ควรอยู่ในสภาพที่ดี และพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา จากการวิจัยของสุนัย วิวัฒนาการณ์ (2521) พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของห้องเรียนไม่ได้สัดส่วน ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนน่าเบื่อหน่าย และการศึกษาของสุชาดา รัชกุล (2537) เรื่อง สภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา : ปัจจัยสนับสนุนความพึงพอใจของอาจารย์พยาบาล พบว่า ห้องเรียนควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ไสคัทสนูปกรณ ควรมีจำนวนมากเพียงพอและอยู่ในสภาพที่ดี ในห้องเรียนควรมีเก้าอี้ ไมโครโฟน เครื่องฉายแผ่นใส แผ่นใสพร้อมปากกา เครื่องฉายสไลด์ กระดาน ขอดัก หรือปากกาเขียนกระดาน ควรมีประจำในห้องเรียน และมีเจ้าหน้าที่ดูแลทำความสะอาดทุกวัน สถาบันใดมีสภาพแวดล้อมด้านกายภาพที่ดี จะทำให้นักศึกษาพึงพอใจและไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

จะเห็นได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพของสถาบันการศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ของนักศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ ในขณะที่เดียวกันก็สร้างความรู้สึกรักและผูกพันในสถาบัน ถ้าสถาบันการศึกษาใดใช้

อุปกรณ์การสอนไม่ทันสมัย โศกทัศน์อุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ ห้องเรียนมีเสียงรบกวน การถ่ายเทอากาศไม่ดี จะทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกรู้สึกที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ไม่ประทับใจ ในสถาบัน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และอาจไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษาวิชาชีพ การพยาบาล หรืออาจเปลี่ยนไปเรียนสาขาวิชาอื่นใด

2.2.2 เนื้อหาวิชา การกำหนดเนื้อหาวิชา จะต้องรวมถึงการจัดลำดับ เนื้อหา เพื่อให้การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเป็นขั้นตอน จะช่วยให้นักศึกษา เกิดการเรียนรู้ เปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะนำไปสู่เป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมายทางการศึกษาได้ การกำหนดเนื้อหาวิชาและการจัดลำดับเนื้อหา ควรจัดเนื้อหาจากง่ายไปยาก จากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ จากเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดาไปสู่ความคิดรวบยอด ซึ่งผู้เรียน ต้องใช้ความคิดอย่างลึกซึ้งมากขึ้น และการกำหนดเนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอนควรคำนึงถึงเสมอว่า เนื้อหาวิชาที่เลือกนั้น เป็นเนื้อหาที่ต้องเรียน ควรเรียน หรือเพียงแต่เป็นประโยชน์ที่จะเรียน เท่านั้น ถ้าอาจารย์สอนเนื้อหาวิชาที่ลึกซึ้งมากเกินไป บางวิชามีความซ้ำซ้อนกันในเนื้อหา จำนวนชั่วโมงมีมากเกินไป จนทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาทบทวนวิชาที่เรียนไปแล้ว จะส่งผลให้เกิดความเครียดในการเรียน วิชาชีพการพยาบาล และอาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ และ เปลี่ยนใจไปเรียนวิชาชีพอื่น

2.2.3 กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดขึ้นและนำมา ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนในเรื่องนั้น โดยมากมักเป็นกิจกรรมของผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน (นันทนา น้าฝน, 2536) ส่วนความสามารถในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์แต่ละคนจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎี และ สาระของเรื่องที่จะสอน ตลอดจนความเข้าใจในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในชั้นเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ถ้าอาจารย์มีวิธีการสอนน่าสนใจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น เกิดความคิด สร้างสรรค์ จะทำให้นักศึกษาไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนวิชาชีพการพยาบาล และสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาชีพนี้ในที่สุด จากการศึกษาของกนกพร หมู่พยัคฆ์ (2528) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความต้องการเปลี่ยนไปเรียนหลักสูตรอื่นของ นักศึกษาพยาบาล พบว่า การเรียนการสอนในปัจจุบัน ยังมีปัญหาอยู่มาก เพราะอาจารย์ส่วนใหญ่ จะเป็นผู้บอก เน้นเนื้อหาวิชามากเกินไป โดยลืมนึกถึงกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้ เรียนเกิด ความอยากเรียน ขาดการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น หรือเกิดความคิด สร้างสรรค์ เมื่อผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดหรือ

ค้นคว้าหาความรู้จนเป็นนิสัย กิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษารู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน

2.2.4 การประเมินผล เป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งของระบบการเรียนการสอน ซึ่งถือว่า เป็นกระบวนการที่ควบคุมให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้เป็นกระบวนการตัดสินใจ ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งด้านพุทธิ จิตต หรือทักษะอย่างใดบ้าง โดยการเปรียบเทียบกับจุดมุ่งหมายของการสอนที่ตั้งไว้ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลนี้ จะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการสอน ปรับแผนการสอน และตัดสินประสิทธิภาพของการสอน ส่วนใหญ่แบ่งการประเมินผลเป็น 2 ส่วนใหญ่ คือ ส่วนแรกเป็นการประเมินผล การเรียน ประกอบด้วย การประเมินผลต่อผู้เรียน การประเมินผลระหว่างเรียน และการประเมินผลหลังเรียน ส่วนที่สอง คือ การประเมินผลการสอนของอาจารย์

2.2.5 คุณสมบัติอาจารย์ เป็นคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทาง วิชาชีพของอาจารย์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และการปรับตัวของนักศึกษา พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2525) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญ 3 ประการ ของการเป็นอาจารย์พยาบาล คือ

(1) อาจารย์จะต้องเป็นผู้ที่มีจิตมโนทัศน์ในทางบวก มีความรู้สึกดี คนมีค่า ในฐานะเป็นบุคคลในวิชาชีพการพยาบาล ในฐานะเป็นครูผู้สอน เป็นผู้มีความมั่นใจในการสอน มองตนเองและคนอื่นในรูปของความเจริญอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านวิชาชีพและส่วนบุคคล

(2) อาจารย์จะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ในศาสตร์สาขาการพยาบาล และศาสตร์สาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ความรู้ ทางทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติอย่างเกิดประโยชน์ และมีการติดตามความก้าวหน้าทางด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง และที่จำเป็นคือ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการศึกษาศาสตร์ มีความรู้ในทฤษฎีและการเรียนการสอน

(3) อาจารย์ต้องมีความสามารถทางการพยาบาลในคลินิก เพราะวิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีการบริการเป็นแกนหลัก ดังนั้น ผู้สอนวิชาชีพการพยาบาล จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางการพยาบาล มีทักษะในการปฏิบัติกรพยาบาล สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาได้

จากงานวิจัยของนพรัตน์ ผลาพิบูลย์ ประนอม รอดคำดี และ พวงทิพย์ ชัยพิบาลสกุลย์ (2527) เรื่อง ความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาลในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต(การพยาบาลและผดุงครรภ์) พบว่า คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนที่นักศึกษาต้องการคือ ความเป็นกันเองกับนักศึกษา ต้องการให้อาจารย์เป็นแบบอย่างของพยาบาลที่ดี มีความชำนาญในการพยาบาล มีประสบการณ์ในการสอน มีวิธีการสอนที่เหมาะสม มีความรู้ มีคุณธรรม และมีบุคลิกลักษณะ ที่ดี นอกจากนี้ วง (wong, 1987) ยังพบว่า อาจารย์ที่เฉยเมย หรือบังคับนักศึกษา

จะทำให้ นักศึกษาเก็บกคความรู้สึก ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอาจส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพของการเรียนได้

2.2.6 กฎระเบียบหรือข้อบังคับ กฎระเบียบเป็นแรงจูงใจภายนอกที่มีผลต่อ ความต้องการการเรี้นรู้ของนักศึกษา (Ewan & White, 1984) แต่กฎระเบียบที่เข้มงวดเกินไป จะ ทำให้นักศึกษาเกิดความเครียด (เพิงใจ สัตยคุม, 2536) และเกิดความไม่พึงพอใจในสถาบัน กฎ ระเบียบเป็นข้อห้ามหรือข้อบังคับให้นักศึกษาแต่ละคนปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นระเบียบการศึกษาเกี่ยว กับระเบียบห้องเรียน ระเบียบการปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกปฏิบัติการพยาบาล ระเบียบการแต่ง กาย ระเบียบพิจารณาความผิดและความประพฤติ และการพิจารณาโทษตามความผิด ระเบียบหอ พักนักศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึงข้อปฏิบัติของนักศึกษาระหว่างอยู่หอพัก คุณสมบัติของ ผู้เข้าอยู่หอ พัก การพบแขกและสถานที่รับรองแขก การชำระเงินค่านำรุง การรับประทานอาหารขณะอยู่หอ พัก เพิงใจ สัตยคุม (2536) กล่าวว่า นักศึกษาพยาบาลมีความรู้สึกว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชา ชีพที่เข้มงวด และมีกฎระเบียบมากกว่าวิชาชีพอื่น ๆ ในความคิดของนักศึกษา ซึ่งเป็นวัยรุ่นทำให้ เกิดความเครียด กฎระเบียบไม่ค่อยขัดหุ่น การคิดสินลงโทษเมื่อทำผิด ค่อนข้างหนักกว่าวิชา ชีพอื่น ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่ต้องรับผิดชอบต่อชีวิตคน

2.2.7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมทุกประเภทที่จัดและดำเนินการ โดยนักศึกษา ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่มี การคิดค่าหน่วยกิต แต่เป็นกิจกรรมที่จะ ส่งเสริมความถนัด ความสนใจ ความรู้ที่กว้างขวางขึ้น ความบันเทิง ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมเป็น ไปตามความสมัครใจไม่ได้บังคับ เป็นกิจกรรมที่อาจารย์และนักศึกษาจัดขึ้นเพื่อส่งเสริม ความเจริญก้าวหน้าของนักศึกษา เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ถึงแม้ว่ากิจกรรมเสริม หลักสูตรจะมีประ โยชน์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนในชั้นเรียน ช่วยพัฒนาความสนใจและความ สามารถพิเศษของนักศึกษา เป็นการบริการให้แก่สถาบันและสังคม และเป็นการส่งเสริมการเข้า สังคมและการพักผ่อน แต่บางครั้งก็พบว่า มีปัญหาสำหรับนักศึกษาพยาบาล คือ กลุ่มเพื่อนนัก ศึกษาด้วยกันขาดความรับผิดชอบในการทำงาน นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องหาทุนในการดำเนินกิจ กรรมเอง และอาจารย์ช่วยสนับสนุนทุนบ้างบางส่วน นักศึกษาที่มุ่งสนใจทำแต่กิจกรรมเสริม หลักสูตรมากเกินไป จะทำให้ผลการเรียนต่ำและเรียนไม่สำเร็จ (จิราภรณ์ มั่นสุข, 2538)

2.3 หลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ มีการพัฒนาหลักสูตรมา อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยมีปรัชญา วัตถุประสงค์ และ โครงสร้างหลักสูตรดังนี้

2.3.1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์

1) ปรัชญาการศึกษาของหลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ตั้งอยู่บนรากฐานความเชื่อในองค์พระเยซูคริสต์เจ้า ซึ่งทรงเป็นแบบอย่างในการอุทิศตนเองเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและยึดมั่นในปณิธานของ มหาวิทยาลัยพายัพ คือ “สัจจะ-บริการ” โดยการแสวงหาความดีเลิศทางวิชาการและคุณธรรม เพื่อให้เห็นแจ้งในความจริงแห่งชีวิตและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการบริการรับใช้สังคม

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค เชื่อว่า มนุษย์ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านร่างกาย จิตอารมณ์ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นอกจากนั้นมนุษย์ยังมีความต้องการมีคุณสมบัติเฉพาะและมีพัฒนาการตามระยะต่าง ๆ ของชีวิตแตกต่างกัน การพยาบาลเป็นงานบริการด้านสุขภาพที่จำเป็นต่อมนุษย์ ทั้งรายบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยเน้นการส่งเสริมสุขภาพการป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพเพื่อให้บุคคลสามารถดูแลตนเองได้ตามศักยภาพ

ดังนั้น การจัดการศึกษาพยาบาล จึงมุ่งผลิตพยาบาลวิชาชีพให้มีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดเชิงวิเคราะห์ริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นผู้นำ เป็นพลเมืองดี ดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม สามารถพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับนโยบายสาธารณสุขแห่งชาติ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนปณิธานการศึกษาของ มหาวิทยาลัยพายัพ

2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีคุณสมบัติ ดังนี้

ก. มีความรู้ ความเข้าใจถึงคุณค่าชีวิต ความเป็นมนุษย์ ความต้องการพื้นฐาน ตลอดจนการดำรงความสมดุลของชีวิต

ข. มีความรู้ทางพยาบาลศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ใช้ในการให้บริการแก่บุคคลแต่ละวัยในด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสุขภาพทั้งในสถานบริการและชุมชน

ค. สามารถนำกระบวนการพยาบาลมาใช้เป็นเครื่องมือ ในการแก้ปัญหาสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ง. สามารถเผยแพร่ความรู้และให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ เพื่อให้บุคคลดูแลตนเองได้ตามศักยภาพ

จ. สนับสนุนและร่วมมือในการทำวิจัย และนำออกไปใช้ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

ฉ. มีความคิดเชิงวิเคราะห์และริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำ มีความ
 รับผิดชอบ และมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถประสานงานและตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล

ข. มีคุณธรรม จริยธรรม รักษาจรรยาบรรณและมาตรฐานของวิชาชีพ

ค. รับผิดชอบต่อสถาบันและสังคม ในฐานะพลเมืองดีของระบอบ
 ประชาธิปไตย ดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม

ง. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่อย่างเสียสละ พร้อมอุทิศตน
 เพื่อบริการสังคม ตระหนักถึงความสำคัญในการให้ความร่วมมือต่อองค์กรและสมาคมวิชาชีพ

2.2.2 กรอบแนวคิดหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มีจุดมุ่งหมายจะผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพ
 มีคุณธรรมและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อให้บริการแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชน โดย
 มีกลยุทธ์ในการผลิตบัณฑิตพยาบาลภายใต้กรอบแนวคิด 6 ประการ ดังนี้

แนวคิดที่ 1

มนุษย์เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า ประกอบด้วย กาย จิต สังคม และมีความ
 ความต้องการพื้นฐาน เพื่อการดำรงชีวิต การที่มนุษย์จะมีสุขภาพดี จะต้องสามารถดำรงรักษา
 ภาวะสมดุลของร่างกาย จิตอารมณ์และสังคมได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่พยาบาล
 จะต้องมองบุคคลในฐานะองค์รวม ไม่อาจแยกให้บริการพยาบาลเป็นส่วน ๆ ได้ พยาบาลจะต้อง
 นำความรู้ ทั้งที่เป็นวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการพยาบาลแบบองค์รวมนี้
 เพื่อช่วยส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสุขภาพแก่บุคคล

แนวคิดที่ 2

บุคคลในฐานะองค์รวม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องของสุขภาพอนามัยและ
 ความเจ็บป่วย (Health Illness continuum) ในแต่ละช่วงระยะชีวิต นับตั้งแต่ปฏิสนธิ วัยเด็ก
 ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ซึ่งกลไกการปรับตัวมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านโครงสร้างร่างกาย
 ความต้องการ จิตอารมณ์ และสังคม

แนวคิดที่ 3

บุคคลในฐานะองค์รวมมีปฏิสัมพันธ์กับภาวะแวดล้อมที่แตกต่างกัน ทำให้
 บุคคลมีธรรมชาติของการพึ่งตนเอง (Self-reliance) และรับผิดชอบต่อตนเอง (Self-care)
 ไม่เหมือนกัน การดูแลตนเองเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ เพื่อดำรงชีวิตไว้ซึ่งความมีสุขภาพดี
 และ สวัสดิภาวะของตน เป็นกิจกรรมส่วนบุคคลที่จะต้องทำอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ บุคคลอาจมี
 ความพร้อมในการดูแลตนเองได้ จึงต้องการระบบการพยาบาลที่เหมาะสม เพื่อให้ความต้องการ
 ดูแลตนเองทั้งหมด (Therapeutic self-care demand) ได้รับการสนองตอบอย่างสมบูรณ์

แนวคิดที่ 4

การพยาบาล เป็นการบริการที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ดังนั้น จึงต้องอาศัยกระบวนการพยาบาล (Nursing Process) มาใช้เป็นหลัก ในการประเมินและแก้ปัญหาสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ซึ่งมีฐานะเป็นองค์รวมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่าง ต่อเนื่องของสุขภาพอนามัยและความเจ็บป่วย เพื่อนำไปสู่การมีสุขภาพดีและสามารถดูแลตนเองได้ตามศักยภาพ

แนวคิดที่ 5

การพยาบาลด้วยสังจะ บริการ หมายถึง การพยาบาลที่อาศัยความรู้อันเป็น สัจจะของวิชาชีพและให้การบริการพยาบาล โดยการอุทิศตนอย่างเต็มที่ กอปรด้วยคุณธรรม จรรยาวิชาชีพ ดังคำขวัญที่ว่า “น้ำใจไมล์ที่สอง” (The Spirit of the Second Mile) เพื่อให้บุคคล ที่พร้อมในการดูแลตนเองได้รับการบริการอย่างดีที่สุด สามารถบรรลุถึงภาวะสุขภาพดีและดูแล ตนเองได้ตามศักยภาพ

แนวคิดที่ 6

การศึกษาพยาบาล คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง และเสริมสร้าง พฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อให้มีการพัฒนาการทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติในวิชาชีพ พยาบาล มีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดเชิงวิเคราะห์สร้างสรรค์ มีคุณธรรม รักษา จรรยาบรรณและมาตรฐานของวิชาชีพ สามารถค้นคว้าวิจัย ตลอดจนปฏิบัติงานบริการด้าน สุขภาพอนามัยได้ในทุกระดับของงานบริการสาธารณสุขของประเทศ ทั้งด้านการส่งเสริม สุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับนโยบาย สาธารณสุขแห่งชาติ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจน ปรนิธานการศึกษาของมหาวิทยาลัยพายัพ

ด้วยกรอบแนวคิดดังกล่าว คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค จึงได้จัดทำหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิตนี้ขึ้น โดยเชื่อว่าจะช่วยสามารถผลิตพยาบาลวิชาชีพได้อย่างมีคุณภาพตรง ตามความต้องการของประเทศได้

2.2.3 โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	33 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	108 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	31 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาชีพ	77 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี
รวมทั้งหมด

6 หน่วยกิต
147 หน่วยกิต

2.4 กฎระเบียบหรือข้อบังคับ

กฎระเบียบเป็นแรงจูงใจภายนอกที่มีผลต่อความต้องการการเรียนรู้ของนักศึกษา (Ewan & White, 1984) แต่กฎระเบียบที่เข้มงวดเกินไป จะทำให้นักศึกษาเกิดความเครียด (เพ็ญใจ สัตยคุตม์, 2536) และเกิดความไม่พึงพอใจในสถาบัน กฎระเบียบเป็นข้อห้ามหรือข้อบังคับให้นักศึกษาแต่ละคนปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นระเบียบการศึกษาเกี่ยวกับระเบียบห้องเรียน ระเบียบการปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกปฏิบัติการพยาบาล ระเบียบการแต่งกาย ระเบียบพิจารณาความผิดและความประพฤติ และการพิจารณาโทษตามความผิด ระเบียบหอพักนักศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึงข้อปฏิบัติของนักศึกษาระหว่างอยู่หอพัก คุณสมบัติของผู้เข้าอยู่หอพัก การพบแขก และสถานที่รับรองแขก การชำระเงินค่าบำรุง การรับประทานอาหารขณะอยู่หอพัก เพ็ญใจ สัตยคุตม์ (2536) กล่าวว่า นักศึกษาพยาบาลมีความรู้สึกว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เข้มงวด และมีกฎระเบียบมากกว่าวิชาชีพอื่น ๆ ในความคิดของนักศึกษา ซึ่งเป็นวัยรุ่นทำให้เกิดความเครียด กฎระเบียบไม่ต้อยขัดหูขัดตา การตัดสินใจโทษเมื่อทำผิด ค่อนข้างหนักกว่าวิชาชีพอื่น ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่ต้องรับผิดชอบต่อชีวิตคน

2.4.1 ระเบียบนักศึกษาพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค

ระเบียบการเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ใช้กฎระเบียบเหมือนกับระเบียบการทั่วไปของมหาวิทยาลัยพายัพ ทุกประการ นักศึกษาจึงต้องอ่านและทำความเข้าใจให้ถี่ถ้วน หนังสือระเบียบการทั่วไปของมหาวิทยาลัยพายัพ เป็นหนังสือคู่มืออีกเล่มที่นักศึกษา จะต้องเก็บไว้ใช้ในการศึกษาตลอดหลักสูตร และสำหรับคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ในการเรียนการสอนจะฝึกปฏิบัติร่วมด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์สำหรับนักศึกษาเพื่อความสะดวกและปลอดภัยในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลแมคคอร์มิค จึงมีกฎระเบียบเพิ่มขึ้นในเรื่องการฝึกปฏิบัติการพยาบาล และกฎระเบียบหอพักนักศึกษาพยาบาล สำหรับระเบียบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลนั้น นักศึกษาจะได้ทราบก่อนที่นักศึกษาจะเริ่มการ ฝึกปฏิบัติโดยครูพี่เลี้ยงของอาจารย์ประจำวิชา ส่วนกฎระเบียบในการแต่งกายสำหรับการฝึกปฏิบัติการพยาบาล การฝึกปฏิบัติและกฎระเบียบหอพักนักศึกษาพยาบาล

2.4.2 กฎระเบียบหอพักนักศึกษาพยาบาล ฉบับปีการศึกษา 2540

นักศึกษาพยาบาล จะมีคะแนนความประพฤติตลอดหลักสูตร 100 คะแนน การประพฤติดังกล่าวจะระเบียบและถูกตัดคะแนนถึง 30 คะแนน จะต้องแจ้งผู้ปกครองทราบ

และดักเตือน ถ้าถูกตัดคะแนนหลังจากนั้นอีก ให้เชิญผู้ปกครองมาพบและทำภาคทัณฑ์ หากกระทำผิดอีกให้ทำทัณฑ์บนและเสนอชื่อต่ออธิการบดี เพื่อขอให้พักการศึกษา เป็นเวลา 1 หรือ 2 ภาคการศึกษา หรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ขึ้นอยู่กับความผิดนั้นถือเป็นความผิดขั้นใด

1) การออกนอกบริเวณหอพัก

ก. การออกนอกบริเวณเวลากลางวัน ในวันจันทร์ ถึง วันอาทิตย์ อนุญาตให้ออกได้ตั้งแต่เวลา 06.00 น. ถึง เวลา 22.00 น.

ข. การเข้าออกทุกครั้ง นักศึกษาต้องให้คุณแม่บ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนรับทราบก่อน พร้อมทั้งลงชื่อเซ็นเข้า-ออก ในสมุดหรือแบบบันทึกเซ็นค้างบ้าน โดยระบุวัน เวลาสถานที่ที่จะไปให้ชัดเจน รวมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ ที่สามารถติดต่อได้ (ถ้ามี) เมื่อกลับเข้าหอพักแล้ว ให้ลงวันเวลากลับให้เรียบร้อยทันที ทั้งนี้ไม่อนุญาตให้เซ็นล่วงหน้า และเซ็นย้อนหลัง การไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ถือว่า ออกนอกบริเวณหอพักโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งต้องได้รับการพิจารณาความผิด

- อนุญาตให้เซ็นค้างบ้านเฉพาะวันศุกร์ เสาร์และอาทิตย์ และให้เซ็นเข้าหอพักก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงาน 1 ชั่วโมง ถ้าไม่ปฏิบัติตาม จะมีโทษเช่นเดียวกับการเข้าบริเวณสาย ครั้งที่ 2

- เวรตักให้ปฏิบัติตามกฎ ข้อ ก

- นักศึกษาที่เซ็นค้างบ้านแล้ว ไม่อนุญาตให้มาค้างในหอพัก

2) การข้ามฟากไปโรงพยาบาลแมคคอร์มิค

ก. การไปเยี่ยมญาติหรือเพื่อน ซึ่งรับการรักษาในโรงพยาบาล ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบการเยี่ยมของโรงพยาบาลแมคคอร์มิค

ข. การไปนอนเฝ้าเพื่อนนักศึกษาพยาบาลหรือบิดามารดาหรือพี่น้องร่วมสายโลหิต ที่ป่วย ให้ขออนุญาตจากคุณแม่บ้านเป็นราย ๆ ไป

3) การรับการรักษาในโรงพยาบาลแมคคอร์มิค

ก. นักศึกษาที่ประสงค์จะไปรับการรักษาจากแพทย์ให้ขออนุญาต และรับใบส่งตัวจากคุณแม่บ้านทุกครั้ง หากจำเป็นต้องได้รับการผ่าตัดและไม่สามารถติดต่อผู้ปกครองได้ทัน จะต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ยกเว้น กรณีผ่าตัดฉุกเฉินให้รายงานต่ออาจารย์ฝ่ายปกครองหอพัก

ข. ไม่อนุญาตให้เพื่อนต่างเพศมานอนเฝ้านักศึกษาที่เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลแมคคอร์มิค

4) การปฏิบัติตนในหอพัก

ก. ใ้ไม่อนุญาตใ้ให้นักศึกษาเข้าไปในห้องทำงานของคุณแม่บ้านก่อนได้
รับอนุญาต

ข. หลังเวลา 22.00 น. เป็นเวลาเงียบ ห้ามทำเสียงรบกวนผู้อื่น

ค. นักศึกษาต้องไม่ขาดการประชุมนมัสการ ตอนเช้าหรือการมาสายต้อง
ไม่เกิน 5 นาที โดยมีเหตุผลอันสมควร

ง. ห้ามนักศึกษาโทรศัพท์ หลังเวลา 24.00 น.

จ. ห้ามนักศึกษาป็นข้ามระเบียงห้องพัก

ฉ. ใ้ให้นักศึกษาติดป้ายชื่อ-สกุล ของตนเองที่ประตูหน้าห้องพักทุกคน พร้อม
ทั้งมีป้ายบอกเวรค้วย เช่น DEN OFF

ช. ห้ามนำของมีค่าและเงินที่มากเกินความจำเป็น มาเก็บไว้ในห้องพัก ถ้าเกิด
กรณีสูญหาย ทางหอพักจะใ้ไม่รับผิดชอบ

ซ. ใ้ไม่อนุญาตใ้ให้นักศึกษายินยอมใ้ผู้กระทำให้ผิดกฎระเบียบหอพัก เข้า-ออก
หอพัก โดยผ่านทางห้องของตนเอง

5) การรับแขกในบริเวณหอพักนักศึกษา

ก. อนุญาตใ้พบแขกได้ในวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 16.00-18.00 น.
สำหรับวันหยุดราชการและระหว่างปิดภาคเรียน เวลา 08.00-18.00 น. ในบริเวณด้านหน้าหอพัก
และชั้นล่างอาคารศูนย์กลางนักศึกษาเท่านั้น หากรับแขกนอกบริเวณดังกล่าว จะมีโทษ

ข. ใ้ให้ผู้มาเยี่ยมแจ้งความจำนงต่อคุณแม่บ้านทุกครั้ง

ค. ห้ามนำบุคคลอื่นเข้าไปในอาคารศรีวิไล หรือชั้นบนอาคารศูนย์กลาง
นักศึกษา ซึ่งเป็นที่พักโดยเด็ดขาด

ง. ในการต้อนรับแขก ควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ไม่สวมเสื้อทับ
เครื่องแบบปฏิบัติงาน

6) การแต่งกาย

ก. การแต่งกายเครื่องแบบนักศึกษาและเครื่องแบบฝึกปฏิบัติงานใ้แต่ง
ใ้ให้ครบและเรียบร้อย กรณีเครื่องแบบฝึกปฏิบัติ ห้ามสวมเครื่องประดับทุกชนิด และห้าม
พกอุปกรณ์สื่อสารทุกชนิด

ข. ห้ามแต่งกายด้วยชุดนอนหรือกางเกงขาสั้น (เนื้อเช่า) ลงมาที่บริเวณ
ด้านหน้าหอพัก ชั้นล่างอาคารศูนย์กลางนักศึกษาและห้องรับประทานอาหาร

ค. การมาติดต่อกที่หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ในเวลา
ราชการต้องแต่งกายเครื่องแบบที่ถูกระเบียบและเรียบร้อย

7) การตีคประกาศหรือโปสเตอร์

ห้ามตีคประกาศหรือโปสเตอร์ทุกชนิดในบริเวณอาคารเรียนและอาคารหอพัก โดยไม่ได้รับอนุญาต การได้รับอนุญาตคือต้องมีลายเซ็นของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ

8) การใช้อุปกรณ์ในหอพัก

ก. ห้ามชักผ้า ตากผ้า แขนงผ้าในห้องน้ำหรือห้องนั่งเล่นโดยเด็ดขาด (อนุญาตให้ชักเฉพาะชุดชั้นใน) และตากผ้าทุกชนิดที่ระเบียงได้ไม่สูงเกินระดับราวระเบียง

ข. ห้ามวางของใช้ต่าง ๆ ไว้ในห้องน้ำ ห้องนั่งเล่น ตลอดจนทางเดินและห้ามรีดผ้าในห้องนั่งเล่น

ค. อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าได้เฉพาะวิทยุ เตาเร็ค พัดลมเท่านั้น ห้ามปรุงอาหาร เช่น หุง คั้ม ทอด ย่างหรือผัดอาหารในหอพักโดยเด็ดขาด

ง. ห้ามคอกตะปูหรือติดรูปภาพตามผนังของห้องพัก โต๊ะเขียนหนังสือ และตู้เสื้อผ้าโดยเด็ดขาด

จ. ห้ามถอดถอน เคลื่อนย้าย คัดแปลงหรือต่อเติมอุปกรณ์และของใช้ทุกชนิดประจำห้องพักหรือภายในหอพัก

ฉ. ห้ามปลูกต้นไม้ทุกชนิด ในห้องพักหรือบริเวณระเบียง

9) ความผิดทางความประพฤติอื่น ๆ ที่นำมาความเสื่อมเสียชื่อเสียงมาสู่สถาบัน

เช่น

- เล่นการพนันทุกชนิด
- สูบหรือมีบุหรี่และคั้มหรือมีสุรารวมทั้งสิ่งเสพติดทุกชนิด ไว้ในครอบครอง
- มียาหรืออุปกรณ์ที่เป็นสมบัติของโรงพยาบาลหรือของผู้ป่วยไว้ในครอบครอง
- กล่าววาจาก้าวร้าวหรือได้เถียงอาจารย์และคุณแม่บ้านหรือบุคลากรอื่นในหอพัก
- รายงานเท็จและปลอมแปลงลายเซ็นหรือแก้ไขหลักฐานเอกสาร
- ก่อการวิวาท และ/หรือ ทำร้ายร่างกาย
- พกพาหรือมีอาวุธไว้ในครอบครอง
- ทำลายทรัพย์สินของหอพักนักศึกษาหรือของผู้อื่น
- ลักขโมย

- ประพฤติผิดในทางชู้สาว มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ และ/หรือ สร้างความรำคาญแก่ผู้อื่น
 - เข้าในที่พักลับ ดิสโกเธค หรือสถานที่เร่ร่อนต่าง ๆ
- 10 อาจารย์ฝ่ายปกครองและคุณแม่บ้าน ขอสงวนสิทธิ์ในการตรวจห้องพักและหอพัก ไร่ทุกเวลา โดยมีต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

3. การฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

ในการจัดการเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ ของสถาบันศึกษาเอกชน ที่ต้องจัดให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานตามกฎของทบวงมหาวิทยาลัยนั้น จำเป็นต้องมีการใช้แหล่งการศึกษาภาคปฏิบัติในโรงพยาบาลของรัฐ เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ครอบคลุมในสาขาการพยาบาล และมีอัตราส่วนผู้ป่วยต่อนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนหรือผู้นิเทศ ควรมีการทำความเข้าใจและตกลงร่วมกันระหว่างแหล่งฝึก และสถาบันการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการอำนวยความสะดวกต่อผู้เรียนในการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ สร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความยินดีที่จะฝึกปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ (Peuce, 1991) ดังนั้นการฝึกปฏิบัติ จะพบกับปัจจัยและปัญหาต่างๆ ที่มาเกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกปฏิบัติการพยาบาล

การฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลจะมีผลสัมฤทธิ์ ก็ต้องคำนึงถึงปัจจัยที่จะเอื้ออำนวยในการฝึกปฏิบัติ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของฝ่ายบริการพยาบาลในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล ได้มีผู้กล่าวถึงปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้คือ

3.1.1 ปัจจัยที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติงาน ของนักศึกษาพยาบาลคือ (ควงวดี สังข์โบล ,2530)

1) นโยบายของแหล่งฝึกปฏิบัติ ถ้าแหล่งฝึกมีนโยบายที่จะให้พยาบาลของหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศในการฝึกปฏิบัติงาน โดยมีการจัดผู้สอนทางคลินิกไว้เพื่อปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะหรือการดำเนินการในลักษณะอื่นๆ ที่เอื้อให้พยาบาลประจำการสามารถนิเทศนักศึกษาพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ ย่อมจะส่งผลให้การฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกปฏิบัติด้วย

2) ระบบบริหารการพยาบาล ที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา คือ มีการจัดสรรหน้าที่บุคลากรอย่างชัดเจนมีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการพยาบาล

3) ทรัพยากร ที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา ได้แก่ เครื่องใช้ในการดูแลให้มีความสุขสบายแก่ผู้ป่วย เครื่องมือในการพยาบาล คู่มือการปฏิบัติงาน ตำราทางการพยาบาล ห้องอ่านหนังสือหรือสมุด ห้องประชุมปรึกษาทางการพยาบาล ตลอดจนสถานที่เก็บของเครื่องใช้ส่วนตัวของนักศึกษาพยาบาล

4) สิ่งสนับสนุนต่างๆ ได้แก่ ผู้รับบริการจะต้องมีจำนวนเพียงพอและตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับนักศึกษาพยาบาล ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล

3.1.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล จากการศึกษาของ ฮาร์ทและโรเท็ม (Hart & Rotem, 1994) พบว่า

1) บทบาทของพยาบาลในการนิเทศ ถ้าพยาบาลมีความพร้อมในบทบาท คือ การให้ความรู้ ช่วยเหลือ แนะนำ ตลอดจนพยาบาลต้องมีความชำนาญในการปฏิบัติคลินิก ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ก็จะเอื้ออำนวยให้การฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลเกิดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติ

2) การได้รับข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนของพยาบาล ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล การได้รับข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนถูกต้องของพยาบาลผู้ให้การนิเทศเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และยังทำให้พยาบาลได้ทราบบทบาทที่ชัดเจนของตนเอง

3) สัมพันธภาพระหว่างพยาบาลกับนักศึกษาพยาบาล การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างพยาบาลกับนักศึกษาพยาบาล มีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี จะทำให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ กล้าที่จะขอความช่วยเหลือ ขอคำแนะนำปรึกษา ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา

4) อุปกรณ์และสถานที่ จะต้องมีความพร้อมในเรื่อง วัสดุสาร บทความ ตำรา และเครื่องใช้ในการพยาบาล

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล ดวงวิ ศังโฆบล ได้กล่าวอย่างครอบคลุมไว้ทุกด้าน สำหรับปัจจัยที่ฮาร์ทกับโรเท็ม ได้กล่าวถึงนั้นจะเป็นการขยายความพร้อมของพยาบาล ในบทบาทการนิเทศ การได้รับข้อมูล ข่าวสารของพยาบาล ตลอดจนการมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษาพยาบาล ส่วนปัจจัยทางด้านทรัพยากร ได้แก่ อุปกรณ์และสถานที่นั้น ดวงวิ ศังโฆบล และฮาร์ทกับโรเท็มมีความเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งปัจจัยต่างๆที่กล่าวในข้างต้น ฝ่ายการศึกษาพยาบาลจะได้นำมาเป็นแนวทางในการตั้งเกณฑ์การเลือกแหล่งฝึกปฏิบัติ

วิลสัน(Wilson,1994) ได้ศึกษาถึงการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อการฝึกปฏิบัติงาน ในมหาวิทยาลัยฟลอริดา พบว่า การพัฒนาในการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลมีปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมในแหล่งฝึกปฏิบัติ การฝึกภาคปฏิบัติจะช่วยทำให้นักศึกษาพยาบาลเพิ่มความเข้าใจ ในแนวคิดทฤษฎีที่เรียนมาจากห้องเรียนและยังทำให้เกิดทักษะ นักศึกษาพยาบาลต้องการถูกมอง ในแง่ดีจากพยาบาลประจำการ ซึ่งจะช่วยให้เขาได้พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน

3.2 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติการพยาบาล

การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดการเรียนการสอน ในคลินิกหรือหอผู้ป่วย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามสภาพของผู้ป่วย การจัดการศึกษา ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของบริการสุขภาพที่ผู้ป่วยควรจะได้รับ พร้อมกับเป็นการเอื้ออำนวย ให้ให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนในคลินิกพบปัญหา ต่าง ๆ อยู่เสมอ ซึ่งปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนในคลินิก จะเป็นปัญหาที่เกิดจาก องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และสิ่งแวดล้อม ในการจัดการเรียนการสอน

3.2.1 ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน จากการศึกษาของ เฟิร์กูสัน และคาลเดอร์ (Ferguson & Calder, 1993) เรื่อง การเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียนและผู้สอนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ ในการฝึกปฏิบัติงานในคลินิก พบว่า อาจารย์พยาบาลบางส่วนในคลินิก มีคุณลักษณะที่ไม่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของนักศึกษา คือ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ชี้แจง ข้อเท็จจริง หรือแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ในขณะที่ฝึกปฏิบัติงานในคลินิก เข้มงวดในการให้คะแนนมากเกินไป ซึ่งคุณลักษณะของอาจารย์พยาบาลในคลินิกที่สำคัญได้แก่ การ ตรงต่อเวลา มีการตัดสินใจที่ดี สามารถแก้ไขเฉพาะหน้าได้คืออย่างมีประสิทธิภาพ อดทน รับผิดชอบ มีความเห็นอกเห็นใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความยืดหยุ่น ซื่อสัตย์ มีความ กระตือรือร้น ที่จะสอน ขอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน ที่เกี่ยวข้อง ทำทางเป็นมิตร ซึ่งถ้าอาจารย์ผู้สอนในคลินิกไม่มีลักษณะดังกล่าว ก็จะทำให้เกิด ปัญหาในการจัด การเรียนการสอนในภาคปฏิบัติการพยาบาลได้ ซึ่งการที่อาจารย์ผู้สอนใน คลินิกจะมีสมรรถภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การได้รับการศึกษาและอบรมด้านการเรียนการสอน และจำนวนนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ (วารุณี มีเจริญ, 2539)

3.2.2 ปัญหาด้านนักศึกษา นักศึกษาบางคนมีลักษณะขาดความมั่นใจใน การปฏิบัติการพยาบาล ขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ขาดความรักในวิชาชีพ

(จินตนา ฐนิพันธ์, 2530) นอกจากนี้ นักศึกษายังประเมินตัดสินว่า การฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย เป็นสิ่งที่น่าเบื่อ เป็นภาวะเครียดเนื่องจากนักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลไปพร้อมกับการถูก ประเมินผล และนักศึกษาขาดแรงจูงใจ ขาดสิ่งกระตุ้นในขณะที่ปฏิบัติงาน (พวงเพ็ญ ชูหมพราน, 2534)

3.2.3 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน ปัญหาในด้านนี้ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการศึกษาที่ไม่ชัดเจน ขาดการผสมผสานในเนื้อหา สาระวิชา รูปแบบการเรียนการสอนเน้นเนื้อหา และเป็นการป้อนเนื้อหาให้มากเกินไป การเน้น ภาคปฏิบัติไม่สอดคล้องกับทฤษฎี เครื่องมือในการประเมินผล ขาดความเที่ยงตรง ขาดการ ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษา และแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาล แหล่งคำคว่ำหาความรู้มี ไม่เพียงพอ อัตราส่วนระหว่างอาจารย์พยาบาลกับนักศึกษา สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด แหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลไม่พร้อมและไม่เหมาะสม (จินตนา ฐนิพันธ์, 2530, Ferguson & Calder, 1993)

จะเห็นได้ว่า ปัญหาอุปสรรคการเรียนการสอนในคลินิก เกิดจากหลายสาเหตุ การแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งจะนำไปสู่การจัด การเรียนการสอนในคลินิก ที่มีประสิทธิภาพ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เป็นคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิด จากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการ ฝึกฝนอบรมหรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือ ความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าใด มีความสามารถชนิดใด (ไพศาล หวังพานิช, 2526) ส่วน อแนสตาสี (Anastasi, 1961) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา นอกจากจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจอีกด้วย

การวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นการวัดตามจุดมุ่งหมาย และลักษณะกระบวนการที่สอน การวัดผลสัมฤทธิ์ทั่วไป วัดได้ 2 แบบคือ วัดผลสัมฤทธิ์ในภาคทฤษฎี และผลสัมฤทธิ์ภาคปฏิบัติ ซึ่งต้องใช้หลักการวัดผล ประกอบด้วย

1. วัดให้ตรงกับจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชา
2. ใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ มีความเที่ยงตรง (validity) มีความเชื่อมั่น (reliability) มีความเป็นปรนัย (objectivity) มีอำนาจจำแนก (discrimination) และมีความยาก ง่ายปานกลาง

3. แปลผลการวัด ได้ถูกต้อง

4. ผลที่ได้จากการวัด นอกจากจะทราบความสามารถของผู้เรียนแล้ว ควรนำผลไปใช้ในการค้นหาจุดด้อย จุดเด่นของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อแก้ไข หรือส่งเสริมต่อไป

การวัดสัมฤทธิ์ภาคทฤษฎี มักจะใช้ข้อสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือวัด ผู้สอนควรสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพ สามารถวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับจุดประสงค์ของรายวิชา ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า

การวัดสัมฤทธิ์ภาคปฏิบัติ เป็นการวัดความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมออกมา โดยการกระทำหรือปฏิบัติ ซึ่งเป็นความสามารถในการผสมผสานหลักการต่าง ๆ ที่ได้รับความรู้ และฝึกฝนมาให้ปรากฏออกมาเป็นทักษะของผู้เรียน การวัดสัมฤทธิ์ภาคปฏิบัติ ต้องกำหนดงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ๆ ให้ออกมาเป็นผลงาน ซึ่งผู้สอนหรือผู้ประเมินเห็นผลงาน หรือสังเกตได้ อาจใช้แบบสำรวจพฤติกรรม แบบประเมินพฤติกรรม การใช้แบบวัดต่าง ๆ ควรมียุ่่มือประกอบ และหากมีผู้ประเมินหลายคน ควรอธิบายให้เข้าใจ ตรงกัน เพื่อให้มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พัฒนา รุจิโกจน์ (2534) ได้ศึกษาถึงสมรรถนะด้านการเรียนการสอนของอาจารย์พยาบาลอนามัยชุมชน สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ใน 6 ด้านย่อยคือ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการสอน ด้านการนิเทศ ด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์พยาบาลอนามัยชุมชน ผู้บริหาร และนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัย พบว่า สมรรถภาพด้านการเรียนการสอนของอาจารย์พยาบาลทั้ง 6 ด้านย่อยอยู่ในระดับปานกลาง

อัจฉรา เลขขุน (2535) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพยาบาล เจตนคติต่อวิชาชีพพยาบาล และความพึงพอใจในงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพยาบาล และความพึงพอใจในงาน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีข้อเสนอแนะให้สถาบันการศึกษาพยาบาล มีการวัดและประเมินผลอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพยาบาลอันจะบอถึงความสารถของบัณฑิตพยาบาลได้ตรงความจริง

การศึกษาของ กุลยา ตันติผลาชีวะ และคณะ (2536) เรื่อง การออกจากวิทยาลัยพยาบาลกลางคืนของนักศึกษาพยาบาล พบว่า สาเหตุการลาออก กลางคืนของนักศึกษาพยาบาล คือ ทักษะที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ

การศึกษาของ เพ็ญศรี ชุนใช้ และคณะ (2533) เรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนการบริหารศึกษาและกิจกรรมอื่นต่อสถาบันการศึกษาและต่อวิชาชีพพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลมี ความคิดเห็นว่า สถาบันการศึกษาสะอาดเป็นระเบียบ ทำให้เกิดความภูมิใจที่จะบอกผู้อื่นว่าเป็นนักศึกษาพยาบาล

การศึกษาของ สมบัติ ไชยวัฒน์ (2531) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาภาคปฏิบัติกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาภาคปฏิบัติ พบว่า การวัดสภาพแวดล้อมที่ดีใน หอผู้ป่วย ทำให้นักศึกษามีพัฒนาการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การรู้จักมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้น ทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา ภาคปฏิบัติและเป็นพยาบาลที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การศึกษาของ สุชาดา รัชกุล (2537) เรื่องสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา : ปัจจัยสนับสนุนความพึงพอใจในงานของอาจารย์พยาบาล พบว่า ห้องเรียนควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ใสทึบผนังกระจก ครัวมีจำนวนมากเพียงพอและอยู่ในสภาพที่ดี ในห้องเรียนควรมีเก้าอี้ ไมโครโฟน เครื่องฉายแผ่นใส แผ่นใสพร้อมปากกา เครื่องฉายสไลด์ กระดานขอลูกหรือ ปากกาเขียนกระดาน ควรมีประจำในห้องเรียนและมีเจ้าหน้าที่ ดูแลทำความสะอาดทุกวัน หนังสือและตำราในห้องสมุดควรมีมากเพียงพอ ขนาดห้องสมุดควรกว้างเงียบสงบ แสงสว่าง พอดี ควรมีหนังสืออ่านเล่นประเภทต่าง ๆ สถาบันใดมีสภาพแวดล้อม ด้านกายภาพที่ดี จะทำให้นักศึกษาพึงพอใจและไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

การศึกษาของ จีนีวี และเมเจอร์ (Genevieve & Majoric, 1987) เรื่อง การเผชิญสถานการณ์ในช่วงตอนกลางคืน พบว่า นักศึกษาพยาบาล ร้อยละ 67 ไม่ชอบทำงานในเวรคืน มีทัศนคติทางลบต่อวิชาชีพและมีความคิด ที่จะเปลี่ยนอาชีพเมื่อเรียนสำเร็จแล้ว

เดวิส และคนอื่น (Davis, et al., 1992) ศึกษาเรื่องสมรรถภาพที่อาจารย์พยาบาลควรมีตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลใหม่ พบว่า อาจารย์พยาบาลที่จบใหม่ ยังมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะทำหน้าที่ในบทบาทของอาจารย์พยาบาล ด้านบทบาทการสอน บทบาทด้านการบริหาร และบทบาทด้านการวิจัย

ัญญลักษณ์ สิริชนะ และ ปรีชัญ ชัยกองเกียรติ (2542) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนียะลา พบว่า ปัจจัยด้านความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน บริการการศึกษาและสวัสดิการ และระเบียบวินัยและ
ข้อปฏิบัติทั่วไป ที่มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษาของ ทศนีย์ ศรีวรรณไชย (2538) ได้พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพ การจัดการศึกษาด้านการจัดหลักสูตร รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม และรูปแบบการ
เรียนแบบอิสระ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปี
ที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

การศึกษาของ นฤมล เกื่อนมา และ ประนอม โอทกานนท์ (2540) เรื่อง
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียน
รู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า
หลักสูตร อาจารย์ เพื่อนและสิ่งแวดลอมทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมใน
การเรียนรู้ด้วยตนเอง